

JK-101

June-2022

B.Com., Sem.-II**SE-102 (A) : Financial Accounting-II**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

સૂચના : વિભાગ-Iમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

1. (A) નીચે આપેલ વ્યવહારોની જરૂરી આમનોંધ લખો : 6

- (1) દરેક ₹ 10નો તેવા 45,000 ઇક્વિટી શેરોનું દરેક ₹ 100નો તેવા 4,500 ઇક્વિટી શેરોમાં એકત્રીકરણ કરવામાં આવ્યું.
- (2) કંપનીની શેરમૂડી દરેક ₹ 100નો તેવા 6,250 ઇક્વિટી શેરોની બનેલ છે. કંપનીએ આ શેરોનું દરેક ₹ 10નો તેવા ઇક્વિટી શેર અને દરેક ₹ 10નો તેવા 15%ના પ્રેફરન્સ શેરમાં 6 : 4ના પ્રમાણમાં વિભાગીકરણ કરવાનું નક્કી કર્યું.
- (3) એક કંપનીએ દરેક ₹ 100નો તેવા પૂર્ણ ભરપાઈ 5,000 ઇક્વિટી શેરોનું નીચેના શરતોએ ઇક્વિટી સ્ટોકમાં રૂપાંતર કરવાનું નક્કી કર્યું :
(A) દરેક શેરદીઠ ₹ 120ની કિંમતે (B) દરેક શેરદીઠ ₹ 85ની કિંમતે

(B) રામ લિમિટેડના તા. 31-3-2022 ના કાચા સરવૈયાની અમુક બાકીઓ નીચે મુજબ છે : 8

વિગત	₹
ઇક્વિટી શેરમૂડી (1500 શેર દરેક ₹ 100નો)	1,50,000
રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી (750 શેર દરેક ₹ 100નો શેરદીઠ ₹ 80 ભરાયેલ)	60,000
સામાન્ય અનામત	60,000
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	7,500
બેંક સિલક	1,00,000

કાચદાની જરૂરી જોગવાઈઓનું પાલન કરીને, કંપની રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર 10% પ્રીમિયમથી પરત કરવાનું નક્કી કરે છે. જરૂરી રકમના નવા ઇક્વિટી શેર મૂળ કિંમતે બહાર પાડવામાં આવે છે. હિસાબી ચોપડામાં નવા શેર બહાર પાડવા અંગે અને પ્રેફ. શેર પરત અંગેની જરૂરી આમનોંધ લખો.

(C) પાર્થ કંપની લિમિટેડની બહાર પાડેલ થાપણ ₹ 100નો એક એવા ₹ 5,00,000 ના શેરની બનેલી છે. શેરદીઠ ₹ 80 મંગાવેલ અને ભરાયેલા છે. અનામત ભંડોળમાંથી ₹ 6,50,000ની રકમ મૂડી ભંડોળ ખાતે લઈ ગયા હતાં અને તે રકમમાંથી ડિરેક્ટરને સત્તા આપવામાં આવી હતી કે તેમણે નીચે મુજબ તેનો ઉપયોગ કરવો :

6

- (1) શેરને પૂરા ભરાયેલા બનાવવા માટે બોનસ ડિવિડન્ડ જાહેર કરવું.
  - (2) દર પાંચ ઇક્વિટી શેરદીઠ એક બોનસ ઇક્વિટી શેર દરેક ₹ 10ના પ્રીમિયમ આપવા.
- કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

2. (A) પી.એમ. કંપની લિમિટેડની સત્તાવાર થાપણ દરેક ₹ 10નો તેવા 5,00,000 ઇક્વિટી શેરોની બનેલી છે. કંપનીએ 80% શેર, શેરદીઠ ₹ 10 પ્રીમિયમ લઈને જાહેર જનતા માટે બહાર પાડેલ છે. ભરણાની સંપૂર્ણ બાંધકારી પતીત, પાવન, સીતા અને રામને નીચે મુજબ આપી :

14

પતીત : 30%, પાવન : 20%, સીતા : 20%, રામ : 30%

બાંધકારી દલાલોએ કુલ 50,000 ઇક્વિટી શેરો માટે નિશ્ચિત બાંધકારી આપેલ છે. જેમાં દરેક દલાલોનું વ્યક્તિગત પ્રમાણ નીચે મુજબ હતું :

પતીત : 25%, પાવન : 20%, સીતા : 25%, રામ : 30%

કંપનીને નિશાનીવાળી અરજીઓ સહિત, પણ નિશ્ચિત બાંધકારી સિવાય કુલ 3,00,000 શેરો માટેની અરજીઓ મળી, જેમાં નિશાનીવાળી અરજીઓ નીચે મુજબ છે :

પતીત : 40,000, પાવન : 50,000, સીતા : 35,000, રામ : 45,000

કંપની ધારાની જોગવાઈ મુજબ દરેક બાંધકારી દલાલને ચૂકવવાપાત્ર કમિશનની ગણતરી કરો અને નીચેના સંજોગોમાં દરેક બાંધકારી દલાલોની વ્યક્તિગત જવાબદારી નક્કી કરો :

- (1) જ્યારે નિશ્ચિત બાંધકારીની રકમ દલાલોને જમા આપવામાં આવતી હોય.
- (2) જ્યારે નિશ્ચિત બાંધકારીની રકમ દલાલોને જમા આપવામાં આવતી ન હોય.

(B) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

6

- (1) શેર બાય બેકની મુખ્ય પદ્ધતિઓ સમજાવો.
- (2) બાય બેક અંગે સેબીના નિયમ જણાવો.

3. (A) ચાણક્ય લિમિટેડનું તા. 31-3-22ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

14

મૂડી-દેવાં	₹	મિલકત-લેણાં	₹
દરેક ₹ 10નો તેવા પૂર્ણ ભરપાઈ ઇક્વિટી શેર	20,00,000	પાઘડી	75,000
દરેક ₹ 10નો તેવા 12% પ્રેફરન્સ શેર	5,00,000	ટ્રેડમાર્ક	1,55,000
સામાન્ય અનામત	2,50,000	જમીન અને મકાન	4,00,000
જમીનગીરી પ્રીમિયમ	70,000	પ્લાન્ટ	3,00,000
10% ડિબેચર	1,00,000	ફર્નિચર	3,50,000
ડિબેચર પર બાકી વ્યાજ	10,000	રોકાણો	1,00,000
લેણદારો	70,000	સ્ટોક	4,00,000
		દેવાદારો	3,00,000
		બેંક સિલક	2,20,000
		પ્રાથમિક ખર્ચ	1,30,000
		નફા-નુકસાન ખાતું	5,50,000
		ડિબેચર વટાવ	20,000
	30,00,000		30,00,000

મૂડી ઘટાડા અંગે નીચેની યોજનાને ટ્રિબ્યુનલે મંજૂરી આપી :

- (1) ઇક્વિટી શેરમૂડીની કિંમત ₹ 5થી ઘટાડવી.
- (2) પ્રેફરન્સ શેરમૂડીની કિંમત ₹ 4થી ઘટાડવી.
- (3) ડિબેચર લોડરોએ તેમની લેણી નીકળતી 100% વ્યાજની રકમ જતી કરી.
- (4) રોકાણોના ₹ 60,000 ઉપજ્યા.
- (5) તમામ અદૃશ્ય અને અવાસ્તવિક મિલકતો માંડી વાળવામાં આવી અને ત્યારબાદ વધેલ અનામત ખાતાની બાકી મૂડી ઘટાડા ખાતે ફેરબદલ કરવામાં આવી.
- (6) મિલકતોની કિંમતમાં નીચે મુજબ ઘટાડો કરવામાં આવ્યો :
પ્લાન્ટ : ₹ 80,000, દેવાદારો : ₹ 40,000 અને સ્ટોક : ₹ 30,000.
- (7) ફર્નિચરની કિંમતમાં ₹ 50,000 અને જમીન અને મકાનની કિંમતમાં ₹ 60,000 વધારો કરવામાં આવ્યો.

જરૂરી ગણતરી કરી, કંપનીના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો.

(B) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

6

- (1) શેર સોંપણી સમજાવો.
- (2) મૂડી ઘટાડાના કારણો ચર્ચો.

4. (A) તા. 31/03/2022ના રોજના નીચે આપેલ વિગતો પરથી પી.એમ. ઈન્સ્યોરન્સ કંપનીના આગ વિભાગનું મહેસૂલ ખાતું તૈયાર કરો.

14

વિગત	સીધા ધંધા અંગે (₹)	પુનઃવીમા અંગે (₹)
ચૂકવેલ દાવાઓ	20,00,000	8,00,000
ચૂકવવાના બાકી તા. 31/03/2021	50,000	1,25,000
તા. 31/03/2022	25,000	1,50,000
મળેલ દાવાઓ	—	7,50,000
મળવાના બાકી દાવાઓ તા. 31/03/2021	—	50,000
તા. 31/03/2022	—	1,00,000
મળેલ પ્રીમિયમ	50,00,000	15,00,000
મળવાનું બાકી પ્રીમિયમ તા. 31/03/2021	2,50,000	1,50,000
તા. 31/03/2022	5,00,000	4,00,000
ચૂકવેલ પ્રીમિયમ	—	8,00,000
ચૂકવવાનું બાકી પ્રીમિયમ તા. 31/03/2021	—	1,00,000
તા. 31/03/2022	—	3,00,000
સીધા ધંધા પર કમિશન	6,50,000	80,000
આપેલ પુનઃવીમા પર કમિશન	—	1,50,000

(1) અન્ય ખર્ચ :

પગાર ₹ 3,20,000; ભાડું અને કરવેરા ₹ 1,54,000; સ્ટેશનરી ₹ 96,000; ચૂકવેલ આવકવેરો ₹ 4,40,000; વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ ₹ 2,20,000 (ગ્રોસ) (મૂળ સ્થાનેથી કપાયેલ આવકવેરો ₹ 20,000); કાનૂની ખર્ચ ₹ 80,000 (જેમાં ₹ 20,000 દાવાની પતાવટ અંગેના) :

(2) બાકી જોખમ માટેનું ફંડ તા. 01/04/2021ના રોજ ₹ 20,00,000 હતું અને વધારાનું અનામત ₹ 2,00,000 હતું. આ વર્ષના ચોખ્ખા પ્રીમિયમના 10% જેટલી રકમ વધારાના અનામત તરીકે રાખવાની છે.

(B) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક)

6

(1) પુનઃવીમા

(2) વીમાના વિવિધ પ્રકારો

વિભાગ – II

5. નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ)

10

(1) IRDAનું આખું નામ જણાવો.

(A) Indian Regulatory and Development Authority

(B) Insurance Regulation and Development Authority

(C) Insurance Regulatory and Development Authority

(D) આમાંથી એકપણ નહિ

(2) આગના વીમાનો ધંધો કરતી કંપનીનું ભાવિ જોખમનું અનામત ₹ 1,75,250 હોય, તો તેનું ચોખ્ખું પ્રીમિયમ _____ થશે.

(A) ₹ 3,50,500

(B) ₹ 87,625

(C) ₹ 1,75,250

(D) ₹ 3,50,550

(3) આંતરિક મૂડી ઘટાડાની યોજના અમલમાં મૂક્યા બાદ કંપની

(A) ચાલુ રહે છે.

(B) વિસર્જન થાય છે.

(C) અન્ય કંપની દ્વારા ખરીદાય છે.

(D) અન્ય કંપનીમાં જોડાઈ જાય છે.

(4) મૂડી ઘટાડા ઈંડમાં ક્યારે વધારો થાય છે ?

(A) મિલકત વધારો થાય ત્યારે

(B) જવાબદારીમાં વધારો થાય ત્યારે

(C) મિલકત વધે અને જવાબદારી ઘટે ત્યારે

(D) જવાબદારી વધે અને મિલકત ઘટે ત્યારે

(5) જ્યારે સત્તાવાર મૂડીમાં ઘટાડો કરવામાં આવે ત્યારે

(A) શેરમૂડી ખાતે જમા થાય

(B) બેંક ખાતે ઉધાર થાય

(C) (A) અને (B) બંને

(D) કોઈ નોંધ નહિ થાય

- (6) કંપની દ્વારા શેર બાંધકારી કમિશન ખાતું બંધ કરીને તેની બાકી કયા ખાતે લઈ જવાશે ?
- (A) શેર ડિબેચર ખાતે (B) બેંક ખાતે
(C) બાંધકારી દલાલો ખાતે (D) નફા-નુકસાન ખાતે
- (7) કયા ખાતાનો ઉપયોગ ફક્ત પૂર્ણ ભરપાઈ બોનસ શેર આપવા માટેજ થઈ શકે ?
- (A) મૂડી પરત અનામત ખાતું (B) ડિબેચર પરત ફંડ
(C) સામાન્ય અનામત ખાતું (D) નફા-નુકસાન ખાતું
- (8) પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવાનું પ્રીમિયમ _____ સામે માંડી વાળી શકાય.
- (A) મૂડી અનામત (B) જામીનગીરી પ્રીમિયમ
(C) સામાન્ય અનામત ખાતું (D) ઉપરનાં બધાજ
- (9) _____ ઇક્વિટી શેરનો સમાવેશ કંપનીની બહાર પાડેલ અને ભરપાઈ થયેલ મૂડીમાં કરવામાં આવે છે.
- (A) પુનઃખરીદી કરેલ શેર (B) સંભવિત ઇક્વિટી શેર
(C) સ્વેટ ઇક્વિટી શેરો (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહિ
- (10) બે બોનસ શેર વચ્ચેનો ઓછામાં ઓછો સમયગાળો
- (A) 24 માસ (B) 12 માસ
(C) 36 માસ (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહિ
-

JK-101

June-2022

B.Com., Sem.-II**SE-102 (A) : Financial Accounting-II****Time : 2 Hours]****[Max. Marks : 50****PART – I****Instruction :** Attempt any **two** questions from Part-I.

1. (A) Write necessary journal entries of following transactions : **6**
- (1) 45,000 equity shares of ₹ 10 each are consolidated into 4,500 equity shares of ₹ 100 each.
  - (2) The share capital of a company consists of 6,250 equity shares of ₹ 100 each. The company decided to sub-divide the same into equity shares of ₹ 10 each and 15% preference shares of ₹ 10 each in the ratio of 6 : 4.
  - (3) A company decided to issue equity stock in the following manner in exchange of 5,000 equity shares of ₹ 100 fully paid
(A) at the rate of ₹ 120 for each share (B) at the rate of ₹ 85 for each share.

- (B) The following is the extract of Trial Balance of Ram Limited as on 31-3-2022 : **8**

Particulars	₹
Equity Share Capital (1500 shares of ₹ 100 each)	1,50,000
Redeemable Preference share Capital (750 Shares of ₹ 100 each, ₹ 80 paid up)	60,000
General Reserve	60,000
Securities Premium	7,500
Bank Balance	1,00,000

The company decides to redeem the preference shares at 10% premium after complying with legal provisions. New equity shares of required amount are issued at cost price. Write necessary journal entries for the issue of new equity shares and preference capital redeemed in accounting books.

(C) The issued capital of Parth company Ltd. was ₹ 5,00,000 divided into shares of ₹ 100 each. ₹ 80 per share called and paid. A sum of ₹ 6,50,000 was capitalised out of Reserve Funds. The directors were authorised to

- (1) Declare a Bonus Dividend to make the shares fully paid and
- (2) to issue bonus share on the basis of one Equity share for every five equity shares held at ₹ 10 Premium on each share. Pass necessary journal entries in the books of the company.

6

2. (A) The authorized capital of PM Company Ltd. was 5,00,000 equity shares of ₹ 10 each. Company issues 80% of shares to the public with a premium of ₹ 10 per share. Issue was underwritten as under

14

Patit : 30%, Pavan : 20% Sita : 20%, Ram : 30%

Firm underwriting was for total 50,000 equity shares in which personal proportion of each underwriter was as under :

Patit : 25%, Pavan: 20%, Sita : 25%, Ram: 30%

Company received applications for 3,00,000 equity shares which include marked applications except firm underwriting. Marked applications were as under; Patit : 40,000, Pavan : 50,000, Sita : 35,000, Ram : 45,000

Calculate amount of payable commission of each underwriter as per company rules and personal liability of each underwriter under following conditions;

- (1) When credit for firm underwriting is given to underwriters
- (2) When credit for firm underwriting is not given to underwriters

(B) Give the answer (ANY ONE) :

6

- (1) Explain main methods of buy-back of shares.
- (2) Explain Regulations of SEBI regarding buy-back.

3. (A) The Balance Sheet of Chankya Ltd. is as under as on 31-3-22 :

14

Liabilities	₹	Assets	₹
Equity shares of ₹ 10 each fully paid	20,00,000	Goodwill	75,000
12% Preference shares of ₹ 10 each	5,00,000	Trademark	1,55,000
General Reserve	2,50,000	Land & Building	4,00,000
Securities Premium	70,000	Plant	3,00,000
10% Debentures	1,00,000	Furniture	3,50,000
Unpaid interest of debentures	10,000	Investments	1,00,000
Creditors	70,000	Stock	4,00,000
		Debtors	3,00,000
		Bank balance	2,20,000
		Preliminary Expenses	1,30,000
		P&L Account	5,50,000
		Discount of Debentures	20,000
	30,00,000		30,00,000

A scheme for Capital reduction as approved by the Tribunal was as under :

- (1) Equity shares are to be reduced by ₹ 5 per share.
- (2) Pref. shares are to be reduced by ₹ 4 per share.
- (3) The debenture holders agreed to forgo 100% of their outstanding interest.
- (4) ₹ 60,000 were realized of investments.
- (5) All fictitious and intangible assets are to be written off and balance of Reserve Account, should have transferred to Capital Reduction Account.
- (6) Reduce the assets as under;
Plant : ₹ 80,000., Debtors : ₹ 40,000., Stock : ₹ 30,000.
- (7) Increase the assets as under;
Furniture: ₹ 50,000, Land & Building: 60,000. After necessary calculation, pass necessary journal entries in the books of company.

(B) Write a short note : (ANY ONE)

6

- (1) Re-Insurance
- (2) Various types of insurance.

PART – II

5. Give the correct answer from the following options : (ANY FIVE)

10

- (1) Full name of IRDA is _____.
  - (A) Indian Regulatory and Development Authority
  - (B) Insurance Regulation and Development Authority
  - (C) Insurance Regulatory and Development Authority
  - (D) None of these
- (2) For the Fire Insurance Company Reserve for Unexpired Risk is ₹ 1,75,250. Find out amount of Net Premium.
  - (A) ₹ 3,50,500
  - (B) ₹ 87,625
  - (C) ₹ 1,75,250
  - (D) ₹ 3,50,550
- (3) After implementing the scheme of the internal capital reduction, the company is –
  - (A) Continued
  - (B) Dissolved
  - (C) Purchased by other company
  - (D) Merged to another company
- (4) Capital reduction fund increases when
  - (A) Assets increase
  - (B) Liabilities increase
  - (C) Assets increase & Liabilities decrease
  - (D) Assets decrease & Liabilities increase
- (5) When authorized capital is decreased _____
  - (A) Share capital account is credited
  - (B) Bank account is debited
  - (C) (A) and (B) both
  - (D) No entry is passed

- (6) By closing share underwriting commission account, in which account the balance will be carried forward by the company ?
- (A) To Share-Debenture A/c   (B) To Bank A/c
(C) To Underwriters A/c   (D) To Profit & Loss A/c
- (7) Which account only can be used for issuing fully paid bonus shares ?
- (A) Capital Redemption Reserve A/c
(B) Debenture Redemption Fund A/c
(C) General Reserve A/c
(D) Profit and Loss A/c
- (8) Premium of redemption of preference shares is written off against _____
- (A) Capital Reserve   (B) Securities Premium
(C) General Reserve A/c   (D) All of above
- (9) _____ are included in issued and paid up capital of the company.
- (A) Shares bought back   (B) Potential equity shares
(C) Sweat equity shares   (D) None of above
- (10) Minimum time period for two bonus shares must be _____
- (A) 24 Months   (B) 12 Months
(C) 36 Months   (D) None of above
-